

СИЛАБУС НАВЧАЛЬНОЇ ДИСЦИПЛІНИ

«Конкурентоспроможність підприємницьких структур»

Ступінь вищої освіти - Магістр

Спеціальність – 076 “Підприємництво та торгівля”

Освітня програма - “Підприємництво, торгівля та біржова діяльність»

Рік навчання 1, семестр 1

Форма навчання - денна, заочна

Кількість кредитів ЄКТС - 6

Мова викладання - українська

Лектор дисципліни
Контактна інформація
лектора (e-mail)
URL ЕНК на навчальному
порталі НУБІП України

к.е.н., доцент Маршалок М.С.

marshalok_m@ukr.net

<https://elearn.nubip.edu.ua/course/view.php?id=3868>

ОПИС НАВЧАЛЬНОЇ ДИСЦИПЛІНИ

(до 1000 друкованих знаків)

Діяльність підприємницьких структур в динамічному ринковому середовищі безпосередньо пов'язане з конкурентною боротьбою за споживачів і ринки збуту, ресурси, кращі умови функціонування тощо. Тому пошук можливостей ефективного функціонування підприємницьких структур в конкурентному середовищі вимагає вивчення механізмів формування та стратегій підвищення конкурентоспроможності. Метою дисципліни є формування у студентів теоретичних знання та практичних навичок щодо управління конкурентоспроможністю підприємницьких структур у сучасних умовах господарювання на основі вивчення теорії, вітчизняного і світового досвіду управління конкурентоспроможністю підприємницьких структур. Вивчення дисципліни дозволяє оволодіти сучасними концепціями, методичними підходами до оцінювання конкурентоспроможності підприємницьких структур та управління нею.

Компетентності ОП:

інтегральна компетентність (ІК): здатність розв'язувати складні задачі і проблеми у галузі підприємництва, торгівлі та/або біржової діяльності або у процесі навчання, що передбачає проведення досліджень та/або здійснення інновацій за невизначених умов і вимог.

загальні компетентності (ЗК):

ЗК 2. Вміння виявляти, ставити та вирішувати проблеми.

спеціальні (фахові) компетентності (СК):

СК 1. Здатність розробляти та реалізовувати стратегію розвитку підприємницьких, торговельних та/або біржових структур.

СК 3. Здатність до ефективного управління діяльністю суб'єктів господарювання в сфері підприємництва, торгівлі та/або біржової діяльності.

Програмні результати навчання навчальної дисципліни (ПРН):

ПРН 2. Визначати, аналізувати проблеми підприємництва, торгівлі і біржової діяльності та розробляти заходи щодо їх вирішення.

ПРН 6. Вміти розробляти та впроваджувати заходи для забезпечення якості виконуваних робіт і визначати їх ефективність.

ПРН 7. Визначати та впроваджувати стратегічні плани розвитку суб'єктів господарювання у сфері підприємництва, торгівлі та/або біржової діяльності.

ПРН 9. Розробляти і приймати рішення, спрямовані на забезпечення ефективності діяльності суб'єктів господарювання у сфері підприємницької, торговельної та/або біржової діяльності.

СТРУКТУРА НАВЧАЛЬНОЇ ДИЦИПЛІНИ

Тема	Години (лекції/лабораторні, практичні, семінарські)	Результати навчання	Завдання	Оцінювання
1 семестр				
Модуль 1. Теоретичні та методичні основи конкурентоспроможності підприємницьких структур				
Тема 1. Сучасні теорії конкуренції	2/2	<p><u>Знати</u> сучасні теорії конкуренції, концепції боротьби держави з монополізмом.</p> <p><u>Вміти</u> визначати потенціал конкурентоспроможності та діагностувати конкурентне середовище.</p> <p><u>Аналізувати</u> конкурентне середовище</p> <p><u>Розуміти</u> економічну сутність конкурентоспроможності підприємницьких структур</p> <p><u>Розрізнати</u> види конкуренції</p> <p><u>Застосовувати</u> методи формування та утримання конкурентних переваг</p>	<p>Здачі практичних робіт.</p> <p>Підготовка презентацій на задану тему.</p> <p>Виконання самостійної роботи (в.т.ч. в elearn)</p> <p>Розв'язок задач, тощо</p>	6
Тема 2. Державне регулювання конкуренції	2/2			6
Тема 3. Діагностика конкурентного середовища	2/2			6
Тема 4. Визначення потенціалу конкурентоспроможності	2/2			6
Тема 5. Формування конкурентних переваг підприємницьких структур	2/2			6
Тема 6. Методи забезпечення конкурентних переваг підприємницьких структур	4/4			6
Модуль 2. Прикладні аспекти оцінки конкурентоспроможності підприємницьких структур та управління нею				
Тема 7. Технологія забезпечення конкурентних переваг підприємницьких структур	2/2	<p><u>Знати</u> сучасні стратегії, забезпечення соціально відповідальної конкурентоспроможності.</p> <p><u>Вміти</u> визначати конкурентоспроможність продукції та підприємства, розробляти програми підвищення конкурентоспроможності</p> <p><u>Аналізувати</u> системи управління конкурентоспроможністю</p> <p><u>Розуміти</u> технології забезпечення та реалізації конкурентних переваг</p> <p><u>Розрізнати</u> конкурентоспроможність продукції та підприємства в цілому</p> <p><u>Застосовувати</u> сучасні моделі управління конкурентоспроможністю</p> <p><u>Використовувати</u> сучасні методичні підходи до визначення конкурентоспроможності підприємницьких структур та її підвищення</p>	<p>Здачі практичних робіт.</p> <p>Підготовка презентацій на задану тему.</p> <p>Виконання самостійної роботи (в.т.ч. в elearn)</p> <p>Розв'язок задач, тощо</p>	6
Тема 8. Особливості управління конкурентоспроможністю продукції	4/4			6
Тема 9. Управління конкурентоспроможністю підприємницьких структур	4/4			6
Тема 10. Соціальна відповідальність і конкурентоспроможність підприємницьких структур	2/2			5
Тема 11. Розроблення і реалізація програм підвищення конкурентоспроможності	2/2			6
Тема 12. Оцінювання ефективності сучасних моделей управління конкурентоспроможністю підприємницьких структур	2/2			5
Всього за 1 семестр				70
Екзамен				30
Всього за курс				100

ПОЛІТИКА ОЦІНЮВАННЯ

Політика щодо дедлайнів та перескладання:	Роботи, які здаються із порушенням термінів без поважних причин, оцінюються на нижчу оцінку. Перескладання модулів відбувається із дозволу лектора за наявності поважних причин (наприклад, лікарняний).
Політика щодо академічної доброчесності:	Списування під час контрольних робіт та екзаменів заборонені (в т.ч. із використанням мобільних девайсів). Реферати повинні мати коректні текстові посилання на використану літературу
Політика щодо відвідування:	Відвідування занять є обов'язковим. За об'єктивних причин (наприклад, хвороба, міжнародне стажування) навчання може відбуватись індивідуально (в он-лайн формі за погодженням із деканом факультету)

ШКАЛА ОЦІНЮВАННЯ ЗНАТЬ ЗДОБУВАЧІВ ВИЩОЇ ОСВІТИ

Рейтинг студента, бали	Оцінка національна за результати складання екзаменів заліків	
	екзаменів	заліків
90-100	відмінно	зараховано
74-89	добре	
60-73	задовільно	
0-59	незадовільно	не зараховано

Рекомендовані джерела інформації

1. Бугріменко Р.М., Смірнова П.В. Конкурентоспроможність підприємства : навч. посіб. / Р. М. Бугріменко, П. В. Смірнова, 2021. 244 с.
2. Гриньов А.В., Шульженко В.В. Засади системного управління конкурентним потенціалом підприємства. Ефективна економіка. 2019. № 2. URL: <http://www.economy.nayka.com.ua/?op=1&z=138>
3. Журба І.О. Сутність і значення конкурентоспроможності підприємства / І.О. Журба, Ю.М. Коляденко. URL: <http://archive.nbuv.gov.ua>.
4. Коваленко О.В., Мисенко Д.М. Розробка заходів з підвищення конкурентоспроможності підприємства в сучасних умовах. Економічний вісник. 2014.
5. Конкурентоспроможність підприємства: підручник / П.І.Юхименко, А.С. Даниленко, С.Г. Батажок та ін. - Київ: Центр учбової літератури, 2020. 320 с.
6. Конкурентоспроможність підприємства: навчальний посібник / І.А. Дмитрієв, І.М. Кирчата, О.М. Шершенюк – Х.: ФОП Бровін О.В., 2020. 340 с.
7. Красняк О. П., Мицик В. О. Конкурентоспроможність і конкурентні переваги підприємства в сучасних ринкових умовах. Ефективна економіка. 2019. № 11. URL: <http://www.economy.nayka.com.ua/?op=1&z=7383>
8. Кривіцька В. В., Зянько В. В. Механізм управління конкурентоспроможністю підприємства в умовах нестабільності. Ефективна економіка. 2020. № 8. URL: <http://www.economy.nayka.com.ua/?op=1&z=8118>
9. Лупак Р.Л. Конкурентоспроможність підприємства : навч. посіб. / Р. Л. Лупак, Т. Г. Васильців. Львів : Видавництво ЛКА, 2016. 484 с.
10. Леськів Г. З., Франчук В. І., Левків Г. Я., Гобела В. В. Управління конкурентоспроможністю підприємства : навчальний посібник. Львів : Львівський державний університет внутрішніх справ, 2022. 220 с.
11. Марков Б. М. Антимонопольне регулювання: зарубіжний досвід та межі його адаптації до реалій України / Б. М. Марков. URL: <http://www.economy.nayka.com.ua/?op=1&z=2834>.
12. Піддубна Л.І. Конкурентоспроможність економічних систем: теорія, механізм регулювання та управління: Монографія. Л.І. Піддубна. Харків: ВД «ІНЖЕК». 2007. 368 с.
13. Стойко І.І. Шерстюк Р.П. Управління конкурентоспроможністю (Програма, курс лекцій, практичні заняття, самостійна робота, індивідуальні завдання, термінологічний словник, тести). Навч.-метод. посібник. – Тернопіль: ТНТУ імені Івана Пулюя, 2021. 156 с.
14. Портер Майкл Е. Стратегія конкуренції. Методика аналізу галузей і діяльності конкурентів. Київ : Основи, 1997. 390 с.
15. Управління конкурентоспроможністю підприємства: навч. посіб. / С. М. Клименко, Т. В. Омеляненко, Д. О. Барабась та ін. Київ : КНЕУ, 2008. 520 с.

16. Фатхудинов Р. А. Управління конкурентоспроможністю організації: підручник / Р. А. Фатхудинов, Г. А. Осовська. Київ : Кондор, 2009. 470 с.
17. Шевченко Л.С. Конкурентоспроможність бізнесу (підприємства) : навч. посіб. у питаннях і відповідях / Шевченко Людмила Степанівна. – Харків : Право, 2022. 312 с.
18. Яців І.Б. Конкурентоспроможність сільськогосподарських підприємств : монографія / І.Б. Яців. Львів : Український бестселер, 2013. 427 с.
19. Competitive advantages of small business. Mykhailo Marshalok, Alona Melnyk, Viktoriia Vasiuta, Volodymyr Yatsenko, Volodymyr Saienko. AD ALTA: Journal of interdisciplinary research. (September, 2021), by Magnanimitas, ATTN. and/or its licensors and affiliates (Collectively, "MAGNANIMITAS"). all rights reserved. Special ISSUE NO.: 11/02/XXII. (VOL. 11, ISSUE 2, Special ISSUE XXII.). P. 60-66.

Нормативні акти

1. Закон України «Про обмеження монополізму та недопущення недобросовісної конкуренції у підприємницькій діяльності» від 18 лютого 1992 року № 2132-ХН.
2. Закон України «Про Антимонопольний комітет України» № 258/95-ВР від 05.07.1995 р.
3. Закон України «Про захист від недобросовісної конкуренції» від 7 червня 1996 року № 236/96-ВР. Введений в дію Постановою ВР від 7 червня 1996 року № 237/96-ВР з 1 січня 1997 року. Голос України. 2.07.1996 р.
4. Закон України «Про захист національного товаровиробника від демпінгового імпорту» від 28 грудня 1998 року № 330-ХІУ. Урядовий кур'єр. 18.02.1999, № 31 – 32, «Орієнтир». С. 1 – 12.
5. Закон України «Про захист національного товаровиробника від субсидованого імпорту» від 22 грудня 1998 року № 331-ХІУ. Урядовий кур'єр. 25.02.1999, № 36 – 37, «Орієнтир». С. 1 – 11.
6. Закон України «Про захист економічної конкуренції» від 11 січня 2001 року № 2210-III.
7. Закон України «Про природні монополії» від 20 квітня 2000 року № 1682-III.
8. Про захист національного товаровиробника від демпінгового імпорту: Закон України від 22 грудня 1998 року № 330-ХІУ (зі змінами та доповненнями) // Відомості Верховної Ради України. 1999. № 9. Ст. 65.
9. Про захист прав споживачів: Закон України від 12.05.1991 № 1023-ХІІ ХІУ (зі змінами та доповненнями) // Відомості Верховної Ради України. 1991. - № 30. - Ст. 379.
10. Про природні монополії: Закон України від 20 квітня 2000 року № 1682-III (зі змінами та доповненнями) // Відомості Верховної Ради України. 2000. № 30. Ст. 238.
11. Про введення обов'язкової сертифікації продукції в Україні: Наказ Держстандарту України № 498 від 30 серпня 2002 р. Київ : Держстандарт України, 2002. 34 с.
12. Про затвердження Методики визначення монопольного (домінуючого) становища суб'єктів господарювання на ринку: Розпорядження Антимонопольного комітету України від 5 березня 2002 року № 49-р. II // Офіційний вісник України. 2002. № 14. С. 396.
13. Про затвердження Типових вимог до узгоджених дій суб'єктів господарювання для загального звільнення від попереднього одержання дозволу органів Антимонопольного комітету України на узгоджені дії суб'єктів господарювання: Розпорядження Антимонопольного комітету України від 12.02.2002 року № 27-р. Офіційний вісник України. 2002. -№11. С. 279.
14. Методика визначення монопольного (домінуючого) становища суб'єктів господарювання на ринку // Офіційний вісник України від 19.04.2002. 2002. №14. Ст. 778.

Інформаційні ресурси

1. Офіційний сайт антимонопольного комітету України URL: www.amc.gov.ua
2. Офіційний сайт Нацкомфінпослуг URL: www.dfp.gov.ua.
3. Офіційний сайт URL: www.ukrstat.gov.ua
4. Офіційний сайт Державної служби статистики URL: www.e-inform.com.ua.
5. Офіційний сайт Міністерства аграрної політики та продовольства України URL: www.minagro.gov.ua
6. Офіційний сайт НУБіП України URL: www.Nubip.edu.ua
7. Навчально-інформаційний портал НУБіП України URL: www.elarn.edu.ua